

Nyirádi Szociális Segítő Központ
8454 Nyirád, Park u. 1/A.
Tel: 06 / 70 / 338 - 5701

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

BESZÁMOLÓJA

**Nyirád település tekintetében
a 2018. évre vonatkozóan**

Készítette:

Molnárné Farkas Rita
intézményvezető,
helyettes családsegítő

NYIRÁDI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ KÖZPONT

8454 Nyírád Park u. 1/A. Tel: 06 / 70 / 338 – 5701

Ikt.szám:

A család- és gyermekjóléti szolgálat működése 2018. évben

A gyermekvédelem fő célja: hozzásegíteni a gyermeket az egészséges, értékes, minőségi élethez, a jóléthez, a családban történő nevelkedéséhez.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január elsejétől működik - országos szinten is.

A család- és gyermekjóléti szolgálat alapvető jogszabályai:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, - gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja, a gyermek testi - lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítőjének vannak feladatai:

- a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében
- tájékoztatási feladatai körében: szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztat
- a szociális segítőmunka keretében
- az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében
- a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából
- a hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében

A szolgálat feladatait **tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával**, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott **szolgáltatások, ellátások közvetítésével** látja el.

A családsegítő jellemzően:

- szociális, mentális ellátás;
- természetbeni ellátás (adomány közvetítés);
- információnyújtás;
- ügyintézés;
- segítő beszélgetés;
- tanácsadás;
- segítő munka;
- más szolgáltatásba való közvetítés eszközével nyújt segítséget.

A családsegítő személyében történt változás. 2017. december elsejétől (Kiss Zsuzsanna Erzsébet munkaviszonyának megszűnését követően) én láttam el a feladatokat mindkét településen helyettesítés keretében egészen 2018. április közepéig. 2018. április hónaptól Szóc település tekintetében Illés Olga látja el a feladatokat (3 órás) részmunkaidőben, Nyirád településen jelentkező hiányában továbbra is én, helyettesítés keretein belül. Mindkettőn a jogszabályi előírásoknak megfelelő végzettséggel rendelkezünk.

A családsegítő munkaideje egy részét Nyirádon és Szöcön ügyfélfogadásokon, másik részét a két településen, ellátási területünkön tölti. A szolgáltatás a gyermek/család otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a Szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés/tanácsadás útján valósul meg.

Ügyfélfogadás idő a 2018. évben:

Nyirád településen:

Ügyfélfogadás helye:	Nyirádi Szociális Segítő Központ		
Ügyfélfogadás ideje:	Hétfő:	7:30 – 12:30	
	Kedd:	nincs ügyfélfogadás	
	Szerda:	11:00 – 16:00	
	Csütörtök:	nincs ügyfélfogadás	
	Péntek:	8:00 – 13:00	

Ügyfélfogadási időpontokon kívül természetesen telefonon mind a családsegítő, mind én, mint intézményvezető elérhetőek voltunk.

A 2016. évi változásnak megfelelően munkaidőn kívül, krízishelyzetben az ellátási területünkön élők az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ készenléti ügyeletét is hívhatták a közzétett telefonszámon. Tudomásom szerint ez 2018. évben sem történt meg.

Veszélyeztetettség észlelő és jelzőrendszer működtetése

A szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását. **Tagjai:** védőnő, orvos, oktatási-nevelési intézmények gyermek és ifjúságvédelmi felelősei, rendőrség, de a szolgálat feladata volt a nem állami szervek és magánszemélyek részvételének elősegítése is a megelőző rendszerben.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Az elmúlt év során hat alkalommal tartottunk szakmaközi megbeszélést, februárban pedig megtartottuk az éves gyermekvédelmi tanácskozást.

A településeken a jelzőrendszer tagjai voltak 2018-ban az ellátási területünkön illetékes önkormányzatok, óvodák, iskolák gyermekvédelmi felelősei, a védőnők, a házi orvosok, valamint a körzeti megbízottak – lelkiismeretesen, legjobb tudásuk mellett az elvi, etikai normák, titoktartási kötelezettség figyelembevételével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva látták el a feladatukat, végzik most is munkájukat. Tehát a gyermekjóléti szolgálat fontos feladata volt az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. A szolgálat folyamatosan kapcsolatot tartott a jelzőrendszer tagjaival szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák formájában. A megbeszéléseken feltárták a veszélyeztetettséget előidéző okokat, és ezek megoldására közösen tettek javaslatot.

Veszélyeztetettség: olyan, a gyermek vagy más személy által tanúsított, magatartás mulasztás vagy körülmény, vagy ezek következtében kialakult állapot, amely a gyermek a testi értelmi érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Krízisállapotról akkor beszélünk, amikor az egyén, illetve a család egyensúlyi állapota megbomlik és az adott helyzetben szokásos, vagy másodlagos feldolgozási módok, hatástalanok az egyensúly helyreállításában. Azonnali beavatkozást igényel.

Úgy gondolom, hogy a jelzőrendszer tagjaival, az intézmények dolgozóival 2018. évben is jó kapcsolata volt az Intézménynek. A hatékony együttműködés céljából az esetmegbeszélések időpontját is rugalmasan kezelve, az érintett tagok időbeosztását figyelembe véve igyekezett összehangolni. Az esetmegbeszélés állandó meghívottjai voltak a védőnők, házi orvosok, óvodák, iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, a rendőrség képviselői, valamint a jelzőrendszeri tanácsadó.

A családsegítő szorosan együttműködött a jelzőrendszer tagjaival, 2018. évben a legtöbb jelzés köznevelési intézményektől (elsősorban iskoláktól) és védőnőktől érkezett.

A családsegítői feladatok - ahogyan a törvényi felsorolásban is kitűnik - nagyon széles körűek. Az esetkezelés mindig egyénre vagy családra szabott. A segítség első lépése, hogy kialakuljon az együttműködési hajlam.

A családok önkéntesen jelentkeznek, vagy a családsegítő jelzésre keresi fel a családot. Tapasztalat szerint **az ügyfelek összességében együttműködőek voltak** 2018. évben is - a megfelelő tájékoztatások után, bizalmat szavaztak a családsegítőnek.

Szociális segítőmunka:

A segítő munka során megkülönböztetünk eseti és alapellátottakat.

Az **eseti ellátottak** egy bizonyos probléma megoldására kérnek segítséget, vagy szabadidős-prevenációs programokba vonódnak be, tájékoztatást kérnek szociális juttatások igényléséhez, segítséget igényelnek nyomtatványok kitöltéséhez stb. Ebben az esetben 1-1 találkozás alkalmával megoldódik a probléma.

Az ellátottak második körébe tartoznak az **alapellátottak**. Az alapellátásban történő gondozás történhet önkéntes igénybe vétellel a család részéről (mert ismerik a szolgáltató tevékenységet), vagy jelzés esetén a családsegítő felveszi a kapcsolatot a családdal. Ezen alkalom során felkínálja a **szolgálat** segítségét. Ha a család elfogadja a segítséget, elindul a szociális segítő munka folyamata, megállapodás kötése, ki milyen feladatot vállal a probléma megoldása érdekében. Ez a típusú munka akár több évig is eltarthat (2017. évtől jogszabályi előírás alapján együttműködési megállapodás maximum már csak egy évre köthető), de félévenként a család és a szolgáltatót nyújtó leül megbeszélni, milyen megoldások születtek vagy újabb problémák adódtak, ki mit tud megoldani, szükség van-e még a közös munkára. Bizonyos esetekben pedig annyira szoros, hogy heti többszöri, vagy akár napi találkozás is szükséges.

Ha alapellátásban nem volt elégséges a szociális segítő munka, a családgondozó korábban javasolhatta a gyermek **védelembe vételét** a gyámhatóság felé, 2016. január elsejétől azonban már a Család- és Gyermekjóléti Központ felé élhet kezdeményezéssel, majd az érintettekkel megtartott esetkonferencia után a család- és gyermekjóléti központ kollégája élhet javaslattal, amennyiben ezt ő is szükségesnek tartja.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Ajka Járási Hivatal Gyámhivatala a szükséges dokumentumok áttanulmányozása után továbbra is tárgyalást hív össze és határozatban dönt a védelembe vételről és kötelezi a szülőket és a gyermeket az együttműködésre, a szükséges lépések megtételére. A gyámhatóság tehát határozatban rendeli el a szolgáltatás igénybevételét, a központtal - esetmenedzserrel - és a szolgálattal – családsegítővel - való kötelező együttműködést. Ebben az esetben a központ kollégája egy esetkonferenciát követően gondozási-nevelési tervet készít a szülőkkel együtt, amelyben meghatározzák a szükséges tennivalókat és sorra veszik a lehetséges segítőket. A tervbe bevonja a szolgálat családsegítőjét.

Az általunk nyújtott szolgáltatásokhoz alapvetően titoktartás kötik. Emellett a tavalyi évben nagy hangsúlyt kellett fektetni a zártan kezelt jelzésekre, visszajelzésekre, esetekre. (A szolgáltatást végző biztosította, hogy a gyermek bántalmazására, elhanyagolására vonatkozó jelzéssel érintett személy részére nem lehet betekintés a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.)

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2018-ban:

NYIRÁD: 24 jelzés érkezett 17 főre vonatkozóan.

A szolgálatnál megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint - NYIRÁD:

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 felett	össz.	családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	3	4	11	3	3	2	10	-	-	36	-
	Nő	1	3	7	4	1	6	8	1	2	33	-
	Össz.	4	7	18	7	4	8	18	1	2	69	22

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 felett	össz.	családok száma
	Nő	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-
	Össz.	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	2
Összesen:	-	4	7	18	7	5	8	18	1	3	71	36

2018-ban Nyirádon:

Védelembe vétel megszüntetésében, és védelem alá/ védelembe kerüléssel is voltak érintett gyermekek. Voltak előző évről hozott gondozottaink, adott évben szüntek meg és újként is jelentek meg ellátottak.

Változások okai - mind az alapellátásra, mind a védelembe vételre, vonatkozóan:

- a probléma – sajnos sokszor ideiglenes - enyhülése vagy megszűnése,
- eredményes szociális segítő munka.

A gyermekek családból történő kiemelésére a legvégső esetben kerül sor, amikor már sem az alapellátás keretét követő védelembe vétel kertén belül sem sikerül a gyermek helyzetén javítani, biztosítani az egészséges fejlődését.

2018. évben NYIRÁDON nem került sor gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére, vagy, átmeneti nevelésbe vételre.

Gyermekvédelmi szakellátással 2018. évben egyik település gyermekei kapcsán sem volt szükség együttműködésre.

A 2018. évben szakmai tevékenység során az ügyfeleknek nyújtott segítségük mindkét településen a következők voltak: információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, hivatalos ügyekben való közreműködés, más szolgáltatásba való közvetítés, és felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel, valamint családlátogatás, és környezettanulmányok készítése történt. Egy-egy családban jellemzően a problémák halmozottan jelentkeztek.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai: NYIRÁD

	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás:	1.020.-	71
Segítő beszélgetés:	691	71
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	418	71

	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Konfliktuskezelés:	153	29
Kríziskezelés:	3	3
Közvetítés ellátásokhoz - pénzbeni:	212	59
Közvetítés ellátásokhoz - természetbeni:	163	71
Közvetítés másik szolgáltatáshoz:	72	23
Közvetítés központhoz:	5	-
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés:	21	51
Családlátogatás:	252	71
Adományközvetítés:	314	50
Saját ügykörben végzett tevékenység:	---	57
Egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába központ által bevonva	---	12
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása	---	---

A legjellemzőbb problémák:

(melyek a szociális segítő munka folyamán derültek ki, nem feltétlen erről szólt a jelzés)

- gyermeknevelési probléma
- gyermek magatartászavara, beilleszkedési nehézsége
- szülők vagy a család életvitele
- családi konfliktusok

Az elmúlt évben a legjellemzőbb probléma a szolgáltatással kapcsolatba kerülő családok esetében a nem megfelelő kommunikáció a családtagok között, melyből következnek a családi konfliktusok, gyermeknevelési problémák...stb. Munkánk során igyekeztünk a családokkal való együttműködés során a megfelelő kommunikációra nagy hangsúlyt fektetni, prevencióss jelleggel is.

A problémáknál említeném meg az igazolatlan hiányzásokat is. Az intézményeknek ebben az esetben a 1óra igazolatlan hiányzást követően jelzéssel kell élni a gyermek szülei felé, valamint 10 órát meghaladó igazolatlan mulasztás után ismételten értesítik a szülőket és figyelmeztetik őket a jogkövetkezményekre. 50 óra igazolatlan mulasztás következménye 16 életévet be nem töltött gyermek esetében védelembe vétel és ezzel egyidejűleg az (családi pótlék) iskoláztatási támogatás szüneteltetése. 16. életévet betöltött gyermek esetében pedig az iskoláztatási támogatás szüneteltetése, védelembe vételtől eltekint a jogalkotó.

A hatályban lévő rendelet szerint, a tavalyi évben középiskolában tanulmányokat folytató diák esetében nem került sor ezen okból a védelembe vételre, illetve az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére.

Intézményünk a **speciális szolgáltatások** közül 2016. évben még:

- **kapcsolattartási ügyeletet – saját szakemberek –**

- és **pszichológiai szolgáltatást, felmérést, tanácsadást** - egy külső szakember megbízásával biztosított, ezekre égető szükség 2018. évben nem merült fel.

A gyermekjóléti szolgálat preventív feladatai:

Prevenációs célú és a szabadidő hasznos eltöltésére szolgáló programok szervezése.

Az elmúlt évben a szolgálat NYIRÁD településen a családsegítő feladatait ellátó:

- Játsszóházak lebonyolításában vett részt és települési szintű rendezvényekbe is bekapcsolódott, mint pl. Majális.

A civil szervezetekkel is jó kapcsolat kialakítására került sor már az évek alatt, együttműködésre lehet számítani a velük folyó munka során. A Nagycsaládosok Nyirádi Egyesülete pl. év közben több alkalommal nyújtott segítséget (élelmiszer formájában) a rászoruló családoknak.

A rászoruló családok számára több alkalommal adományokat osztottunk szét, melyek elsősorban a helyi lakosok felajánlásaiból – ezek ruha, bútor, műszaki adományok -, előző években inkább a Máltai Szeretetszolgálat által adott csomagokból származott, részesültek a rászorulók.

Előadásokon, szakmai továbbképzéseken, a tavalyi évben sajnos egyik családsegítő kolléga sem vett részt.

Munkánkat továbbra is a gyermekvédelem alapelvei, valamint a szakmai etikai kódex irányelvei szem előtt tartásával végezzük, s ezek figyelembevételével a gyermekek, családok életminőségének javításán tevékenykedünk.

Nyirád, 2019. február 26.

Tisztelettel:

Molnárné Farkas Rita
intézményvezető,
helyettes családsegítő

